

Wetenschappelijk Jaarverslag 2014
Onderzoeksprogramma Rechtswetenschappen

Faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen
Open Universiteit
April 2015

Voorwoord

Voor u ligt het verslag dat het cluster Rechtswetenschappen van de Open Universiteit heeft opgesteld over haar wetenschappelijke werkzaamheden in 2014, in het bijzonder het onderzoek. De wetenschappelijke activiteit is breder dan alleen het voortbrengen van publicaties. Vandaar dat in dit verslag ook meer activiteiten opgenomen zijn dan alleen dat, zodat niet over het hoofd gezien wordt in welke mate met name senior onderzoekers hun onderzoeksinspanningen verdelen over eigen publicaties, begeleiding van promotieonderzoekers, het optreden als peer referee voor tijdschriften en het maatschappelijk uitdragen van het wetenschappelijk onderzoek.

In het cluster Rechtswetenschappen zijn de bekende subdisciplines, privaatrecht, staats- en bestuursrecht, strafrecht, evenals de metajuridische expertise gezamenlijk actief in het programma: "Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving". Dat programma brengt (deels) gezamenlijke publicaties van goede kwaliteit voort alsmede een mooie continuïteit in de afgeronde dissertaties. De aantrekkingskracht van de onderzoeksgemeenschap is groot genoeg om de aanwas van promovendi te waarborgen, in het bijzonder de externe promovendi, waarvoor de Open Universiteit speciaal beleid en faciliteiten biedt.

Het voortbrengen van dissertaties van goede kwaliteit is een van de kenmerken van onze onderzoeksgemeenschap. Ook in 2014 heeft dat weer tot resultaat geleid. Op die specifieke taak zetten we ook in 2015 verder in. Verder zal voor Rechtswetenschappen het beleid verder bepaald worden nadat een kleine commissie van gereputeerde *peers* haar rapport heeft uitgebracht, welk rapport in het eerste kwart van 2015 verwacht wordt. Deze commissie is door de decaan uitgenodigd om te reflecteren op de juridische onderzoeksprogrammering en uitvoering over de jaren 2010-2014, alsmede over het in 2014 nieuw vastgestelde programma. Daarnaast, of liever gezegd, nog belangrijker: het wetenschappelijke werk aan onderzoek gaat gewoon verder, waarvoor de relatief kleine onderzoeksgroep veel waardering verdienen.

Prof. Mr. E.F. Stamhuis, decaan faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen.

1. Algemene korte schets van onderzoeksbeleid en –speerpunten

In 2014 heeft een viertal promoties plaatsgevonden bij het cluster RW. Deze promoties gaven uitvoering aan het onderzoeksprogramma “Kennis en verantwoordelijkheid in het Recht”.

2014 vormde echter tevens het beginjaar van een nieuw onderzoeksprogramma (waarover meer onder 3.) In het kader van dit onderzoeksprogramma hebben diverse onderzoekers van het cluster zowel hun krachten als hun output gebundeld in het boek “Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving” (Uitgeverij Paris). Aldus heeft een eerste inventarisatie van de onderzoeksthema’s plaatsgevonden en heeft RW haar nieuwe onderzoeksprogramma met een bundel voor het voetlicht gebracht.

In het kader van tweede en derde geldstroom is een aanvraag van Prof. dr. E.W. Kolthoff tot financiering van onderzoek gehonoreerd door Politie en Wetenschap.

Daarnaast was Prof. dr. W. Ph. Stol betrokken bij een NWO-aanvraag (lerarenbeurs voor promotieonderzoek) in samenwerking met de Hogeschool Leiden. Het onderwerp is “Veiligheid van LVG-jongeren in de digitale wereld.” (LVG = licht verstandelijk gehandicapt). Jongeren als dader en slachtoffer. De aanvraag is toegewezen en het onderzoek is in de loop van 2014 gestart.

2. Accenten in het verslagjaar

Promoties

Huur van bedrijfsruimten

J.A. Kinderman, promotiedatum 14 februari 2014

Deze dissertatie omvat het onderzoek naar de vraag in hoeverre de uitwerking van de huurbeschermingsbepalingen van, en het onderscheid tussen, afdeling 7.4.6. BW en art. 7:230a BW nog aansluit op het doel dat de wetgever met de invoering van deze bepalingen heeft willen bereiken. Verdedigd wordt dat de oorspronkelijke gedachten van de wetgever aangaande de verdeling van kennis en verantwoordelijkheid, die uitgingen van een machtige verhuurder en een afhankelijke huurder niet meer gelden. Integendeel in sommige gevallen zijn de rollen zelfs omgekeerd. Het onderzoek sluit daarmee aan bij het Onderzoeksprogramma “Kennis en verantwoordelijkheid in het recht.”

Estoppel vanuit civil law perspectief

J.H. Ermers, promotiedatum 7 maart 2014

Het proefschrift geeft een analyse van het leerstuk ‘estoppel’ uit de common law traditie, vanuit het perspectief van de jurist die bekend is met de civil law traditie. Onderzocht wordt of estoppel van toegevoegde waarde kan zijn in een civil law systeem als het Nederlandse recht.

De gehele dwalingsregeling kan worden opgevat als een risicoverdeling, waarbij doorgaans wordt verwezen naar de verkeerseisen. Het komt daarbij aan op kennis en verantwoordelijk van partijen, hetgeen aansluit bij het Onderzoeksprogramma “Kennis en verantwoordelijkheid in het recht”.

Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling
Jan Elbers Promotiedatum 5 september 2014

Het proefschrift analyseert of, en zo ja, onder welke voorwaarden in het Nederlandse civiele aansprakelijkheidsrecht, buiten en binnen faillissement de onrechtmatige daadactie, de Actio Pauliana, het beroep op schijnhandelen of het wegdenken van het identiteitsverschil het aangewezen middel is om op te komen tegen crediteursbenadeling die gepaard gaat met misbruik van het identiteitsverschil tussen rechtspersonen op grond van vermogensafscherming, vermogensvermenging of maatschappelijke verwevenheid, en de onderlinge verhouding tussen deze technieken bij het inzetten van remedies. Voor het onderzoeksprogramma draagt het bij aan de juridische kennis omtrent de (gevolgen) van vernetwerking in de samenleving, en vermogensrechtelijke aspecten daarvan.

Veroordeeld tot verbondenheid: Een onderzoek naar de pedagogische alliantie tussen groepsleiders en jongens in een justitiële jeugdinstelling
M.J.M. Geenen, promotiedatum 19 december 2014

Oprechte aandacht van de groepsleider voor jongeren in justitiële jeugdinstellingen (JJI's) is bepalend voor gedragsverandering.

In dit promotieonderzoek is bij JJI's in Breda, Nijmegen en Cadier en Keer onderzocht wat de aard en betekenis is van de werkrelatie tussen groepsleiders en jongeren en hoe die versterkt kan worden. Jongeren en begeleiders vinden allebei dat echtheid in het contact zeer belangrijk is. Groepsleiders verwachten van jongeren dat ze eerlijk zijn en persoonlijke informatie delen. Jongeren willen oprechte aandacht. De match in de persoonlijkheid van de jongere en de begeleider en de groepsdynamiek spelen ook een grote rol. Een goed samenwerkend team van groepsleiders die verschillen in vaardigheden en in stijl van benaderen, is een vereiste voor gedragsverandering. Professionaliteit en verantwoordelijkheid zijn daarbij belangrijke voorwaarden en daarmee sluit het onderzoek aan bij het Onderzoeksprogramma "Kennis en verantwoordelijkheid in het recht."

3. Aanpassingen in aanscherpingen van het beleid op basis van (externe) aanbevelingen dan wel op basis van veranderde omstandigheden

In 2014 is het cluster RW van start gegaan met het nieuwe onderzoeksprogramma "Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving". Dit nieuwe onderzoeksprogramma sluit aan bij en bouwt voort op het voorgaande programma, dat als thema kende "Kennis en verantwoordelijkheid in het recht".

Randvoorwaarden voor het nieuwe programma waren dat het vakgebied overstijgend zou zijn en zou aansluiten bij de maatschappelijke realiteit. Op basis van diverse rapporten van onder meer de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de SER, het Sociaal Planbureau en de Ombudsman zijn twee thema's onderscheiden. Deze twee thema's zijn enerzijds 'vernetwerking' en anderzijds 'individualisering'. Globalisering, digitalisering/informatisering, sociaal culturele bewegingen en de herstructurering van kapitalisme en 'statism' zorgen voor verdichting en verwevenheid binnen de samenleving. Systemen, actoren en factoren zijn zodanig met elkaar verweven geraakt, dat er een scala aan netwerken is ontstaan. Deze variëren in dichtheid,

nabijheid, intensiteit, wederkerigheid en diversiteit. Alles en iedereen is steeds meer met elkaar verbonden.

Individualisering is volgens het SCP al sinds de Verlichting een blijvende ontwikkeling binnen de samenleving. Hoewel empirisch niet kan worden gemeten tot hoever individualisering reikt (men spreekt ook wel van maatschappelijke dynamiek in plaats van individualisering), neemt met individualisering een hoog niveau van welzijn de keuzevrijheid enorm toe. Mensen uiten zich anders op grond van verschillende belangen/voorkeuren. Traditionele gezins- en familiesamenstellingen veranderen en worden complexer. Het aantal alleenstaande huishoudens is stijgende. Onder andere door individualisering ontstaat ook 'verharding' in de samenleving en een gevoel van onbehagen (sociale onveiligheid, overlast en agressie) onder burgers.

De algemene onderzoeksvraag van dit programma luidt als volgt:

Hoe functioneert het recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving, rekening houdende met (nieuwe) verweven rechtsverhoudingen, rechtsvormers en rechtsbronnen en kan het recht een rol spelen in het creëren, bestendigen en ordenen van verbindingen?

Hieraan wordt invulling gegeven door een viertal subthema's.

1. Verknoopt: multidimensionale en meerpactijenverhoudingen in het recht

Deze problematiek doet zich op het gebied van het privaatrecht met name voelen in het contractenrecht, het leerstuk van de samenhangende rechtsverhoudingen in het bijzonder. Steeds meer partijen gaan zich specialiseren. Hierdoor neemt de onderlinge concurrentie af, maar ontstaat tegelijkertijd een grotere wederzijdse afhankelijkheid. Voor het strafrechtelijk onderzoek betekent dit dat bijzondere aandacht gegeven zal worden aan de gevolgen van de hierboven aangeduide ontwikkelingen voor de rollen in het strafproces en de normering van die verhoudingen onder toenemende EU bemoeienis. Bijv. wat gebeurt er ten aanzien van de bewijsbeslissing door de rechter (nationaal en internationaal); welke ruimte heeft de rechter in het proces? De technologische veranderingen hebben evenzeer gevolgen voor materieel en formeel strafrecht. De binding aan een persoon of plaats vormt geen afspiegeling van wat nodig is om aansprakelijkheid adequaat te beschrijven of onderzoeksbevoegdheden te regelen/normeren naar de behoeften van de tijd. Daarin is cybercrime een bijzondere casus van een bredere problematiek van aanpassing van het recht aan snel wijzigende omstandigheden, waarbij vaak gekozen wordt voor ruimer omschreven normen en meervoudigheid in de handhaving (straf-, bestuurs- of privaatrechtelijk).

2. Voorbij nationale grenzen: de invloed van globalisering en Europeanisering op/van het recht

Een voorbeeld van dit subthema is de 2020 strategie van de Europese Unie waarbij al de regio's actief moeten streven naar duurzaamheid en inclusieve groei op al de beleidsdomeinen. Het volstaat aldus niet meer om bepaalde economische doelstellingen te verwezenlijken indien er niet tevens rekening wordt gehouden met milieu- en sociale doelstellingen. In tegenstelling tot voorheen, worden niet- economische doelstellingen meer en meer verweven met economische overwegingen.

3. *Veiligheid in de geïndividualiseerde netwerksamenleving: omgaan met onheil en onzekerheid*

Heeft het recht een antwoord - en zo ja, welk antwoord - op multidimensionale problemen, zoals binnen het milieu en het omgevingsrecht, de onzekerheid en risicovorming rondom technologische ontwikkelingen en keerzijden, offline en online vormen van geweld en criminaliteit?

4. *Verschuivingen in macht & bescherming: (nieuwe) rechtsvormers en rechtsbronnen in de geïndividualiseerde netwerksamenleving*

Een vraag is, of de begrippen 'macht' en 'controle' zijn veranderd of gaan veranderen in een geïndividualiseerde netwerksamenleving, waarin nieuwe rechtsvormers en rechtsbronnen zijn ontwikkeld. Een andere vraag is, of de rechtsstatelijke waarborgen - de poortwachters van de democratische rechtsstaat- onverminderd hun waarde blijven houden. De rol van de overheid is veranderd, evenals die van burgers zelf.

4. Talentbeleid (incl. Tenure tracks)

Binnen de Open Universiteit zijn geen tenure tracks ingesteld.

5. Overzicht WP

Stand per 31-12-2014

Totale capaciteit

	Personen	fte
Hoogleraar	14 ¹	5,8
UHD	5	3,6
UD	14	12,6
Post-docs	2	0,6
Promovendus/da	5	3,6
Docent	17	12,24

Onderzoekscapaciteit

	Personen	fte
Hoogleraar	11	1,98

¹ Inclusief hoogleraarspositie rector magnificus en de bijzonder hoogleraren.

UHD	5	0,99
UD	14	2,96
Post-docs	2	0,6
Promovendus/da	5	3,52

Functies elders:

Edwin Heithuis
Hoogleraar Fiscale Economie, Universiteit van Amsterdam

Jac Rinkes
Hoogleraar Europees en vergelijkend verzekeringsrecht, Universiteit van Amsterdam

Evert Stamhuis
Hoogleraar straf- en strafprocesrecht, Universiteit van Aruba

6. Aantal gerealiseerde promoties, aantal lopende promotietrajecten, promotorschappen en beoordelings- en promotiecommissies

Gerealiseerde promoties

intern voorbereid

S.D.P. Kole, *Het beheerplan voor Natura 2000-gebieden. Een onderzoek naar de effectiviteit van het beheerplan, mede in relatie tot andere planfiguren in het omgevingsrecht* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2014

extern voorbereid (buitenpromovendi)

J. Elbers, *Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling* (diss. OU) Zutphen: Paris 2014

J.H. Ermers, *Estoppel vanuit civil law perspectief* (diss. OU), Zutphen: Paris 2014

M.J. Geenen, *Veroordeeld tot verbondenheid. Een onderzoek naar de pedagogische alliantie tussen groepsleiders en jongens in een justitiële jeugdinstelling*. Den Haag: Boom|Lemma uitgevers 2014.

J.A. Kinderman, *Huur van bedrijfsruimten* (diss. OU), Zutphen: Paris 2014

Lopende promotietrajecten

Bij Rechtswetenschappen zijn in deze periode 48 promovendi actief, waarvan:

34 buitenpromovendi
6 intern promovendus

8 intern (universitair) docent

Promotorschappen

A.L.H. Ernes en J.G.J. Rinkes, promotores van de dissertatie '*Huur van bedrijfsruimten*', J.A. Kinderman, 14 februari 2014 Open Universiteit.

A.L.H. Ernes en J.G.J. Rinkes, promotores van de dissertatie '*Estoppel vanuit civil law perspectief*', J.H. Ermers, 7 maart 2014 Open Universiteit.

E.W. Kolthoff, promotor van de dissertatie '*Veroordeeld tot verbondenheid. Een onderzoek naar de pedagogische alliantie tussen groepsleiders en jongens in een justitiële jeugdinstelling*', Marie José Geenen 19 december 2014 Open Universiteit.

J.G.J. Rinkes (mede promotor J.W. Zwemmer), promotor van de dissertatie '*Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling*', J. Elbers 5 september 2014 Open Universiteit.

Lees-/beoordelings-/promotiecommissie

W.H.B. Dreissen, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Betrouwbaar bewijs Totstandkoming en waardering van strafrechtelijke getuigenverklaringen in perspectief*', M.J. Dubelaar, 6 februari 2014, Universiteit Leiden.

A.L.H. Ernes, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling*', J. Elbers, 5 september 2014 Open Universiteit.

M.L. Hendrikse, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Huur van bedrijfsruimten*', J.A. Kinderman, 14 februari 2014 Open Universiteit.

M.L. Hendrikse, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Estoppel vanuit civil law perspectief*', J.H. Ermers, 7 maart 2014 Open Universiteit.

M.L. Hendrikse, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling*', J. Elbers, 5 september 2014 Open Universiteit.

A.H. Lamers, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Estoppel vanuit civil law perspectief*', J.H. Ermers 7 maart 2014 Open Universiteit.

A.H. Lamers, Lid promotiecommissie van de dissertatie '*Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling*', J. Elbers, 5 september 2014 Open Universiteit.

M.L.H. Reumers, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*Misbruik van het identiteitsverschil en crediteursbenadeling*', J. Elbers, 5 september 2014 Open Universiteit.

J.G.J. Rinkes, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*The Consumer*

Benchmarks in the Unfair Commercial Practices Directive, B. Duivenvoorde 3 juli 2014, UvA.

M.M. van Rossum, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*Huur van bedrijfsruimten*', J.A. Kinderman, 14 februari 2014 Open Universiteit.

M.M. van Rossum, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*Estoppel vanuit civil law perspectief*', J.H. Ermers, 7 maart 2014 Open Universiteit.

E.F. Stamhuis, Lid beoordelingscommissie van de dissertatie '*Veroordeeld tot verbondenheid*', M-J Geenen, 19 december 2014 Open Universiteit

J.M.H.F. Teunissen, Lid lees- en beoordelingscommissie en opponent van de dissertatie '*Het zelfrealisatierecht. Ruimtelijke instrumentarium in verhouding tot het eigendomsrecht*', Lisanne Groen, 4 juni 2014 VU Amsterdam.

J.M.H.F. Teunissen, Lid beoordelingscommissie en opponent van de dissertatie '*Het beheerplan voor Natura-2000 gebieden, een geschikt instrument voor gebiedsbescherming*', S. Kole, 15 april 2014 Radbouduniversiteit Nijmegen.

J.M.H.F. Teunissen, Lid beoordelingscommissie en opponent van de dissertatie '*Met vreemde ogen kijken: Visiteren van gemeentebesturen in vergelijkend perspectief*', J. Schutgens 28 november 2014 Open Universiteit.

7. Oraties

J.G.J. Rinkes, *Grensverleggend verzekeren: verzekeringsrecht en de interne markt*, inaugurele oratie Universiteit van Amsterdam 24 oktober 2014, gepubliceerd digitaal UvA oratiegallery, tevens gepubliceerd (wetenschappelijk artikel, reviewed) In Het Verzekerings-Archief nr. 4-2014 p. 213-226.

E. Stamhuis, *Herstel mogelijkheden in de strafrechtspleging van een kleine rechtsorde*, inaugurele oratie Universiteit van Aruba 5 november 2014.

8. Publicaties RW

I. Wetenschappelijke publicaties

Artikelen in 'refereed journals'

S. Dijkstra, De 'rechter nieuwe stijl', *NJB* 2014/674.

S. Dijkstra, Een kritische rechter en de fragiele rechterlijke onafhankelijkheid in Hongarije, *NJCM-Bulletin* jrg 39, nr. 5, 2014, p. 603-617.

S. Dijkstra, Beeldvorming in de rechtspraak: een kwestie van claim-making, een artikel in *RM Themis*, afl. 2014/5, pag. 235-241.

W.H.B. Dreissen, Van A naar Beter via Duitsland? Over de toegevoegde waarde van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv, *Strafblad* 2014, p. 432-438.

J. Elbers, Voor de bevoegdheden krachtens art. 4:124 Awb gelden niet de verjaringsregels van het BW!, *Weekblad voor Fiscaal Recht* 2014, afl. 7050, p. 692-703.

K. Engel, Het causaliteitsbeginsel van art. 7:930 lid 2 BW en het strafrechtelijk verleden van de verzekerde, *NTHR* 2014, afl. 5, p. 231-236.

K. Engel & M.L. Hendrikse, Pre-contractual fraud in insurance contract law, *EJCCL* 2014, afl. 2, p. 33-43.

J.H. Ermers, De klachtplicht vergeleken met het leerstuk estoppel, *Contracteren* 20014/2, p. 36-45.

M.J. Geenen, Een benadering op maat. Resultaten van een Q-studie naar behoeften in de omgang met groepsleiders bij jongens in een justitiële jeugdinrichting. *Tijdschrift voor Criminologie*, 56(3), 67-83.

E.J.W. Heithuis, Afwaarderingsverlies op onzakelijke lening "opzij" is aftrekbaar, *Weekblad voor fiscaal recht* 2014/356

E.J.W. Heithuis, Nogmaals de onzakelijke lening "opzij", *Weekblad voor fiscaal recht* 2014/451

E.J.W. Heithuis, Kabinet kiest verkeerde uitgangspunten bij Vpb-plicht overheidslichamen, *Weekblad voor fiscaal recht* 2014/746

M.L. Hendrikse, Elektronisch handelsrecht: daadwerkelijke nieuwe ontwikkeling of 'oude wijn in nieuwe zakken'?, *NTHR* 2014-2, p. 45-59.

M.L. Hendrikse, Het 'redelijk belang'-vereiste. Incidenteel vereiste ex art.7:941 lid 4 BW of een algemeen vereiste voor 'verval van recht'-bedingen in verzekeringsvoorwaarden?, *NTHR* 2014-3, p. 131-145.

D.B. Holthinrichs, Free choice of a lawyer in Dutch legal aid insurance policies: a highly controversial topic in the Netherlands", *EJCCL* 2013/4, p. 95-110 (verschenen in 2014).

J. Kerstens en W. Stol, Receiving online sexual requests and producing online sexual images: The multifaceted and dialogic nature of adolescents' online sexual interactions. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 8(1), article 8. doi: 10.5817/CP2014-1-8.

A.H. Lamers & D.P.C.M. Hellegers, Is er plaats voor de stille maatschap in toekomstig vennootschapsrecht?, *WPNR* (2014) 7035, blz. 977-981.

E.R. Leukfeldt, Phishing for suitable targets in the Netherlands. Routine activity theory

and phishing victimization. In: *Cyberpsychology behavior and social networking*, (2014) 17(8) 551-555.

E.R. Leukfeldt, Cybercrime and social ties. Phishing in Amsterdam. In: *Trends in Organized Crime*. (2014) 17(4) 231-249 DOI: 10.1007/s12117-014-9229-5.

E.R. Leukfeldt, J. Jansen & W.Ph. Stol, Child pornography, the Internet and juvenile suspects. In: *Journal of Social Welfare and Family Law* (2014) 36(1) 3-13.

M.L.H. Reumers, 'Wijziging van de Insolventieverordening: de voorstellen van de Commissie en het Europees Parlement', *Ondernemingsrecht* 2014/80

J.G.J. Rinkes, Nieuwe regels internetkoop, special *Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht* 2014/2, p. 68-80.

M.M. van Rossum, Consumenten en de koop van onroerende zaken, *TvC* 2014, nr. 6, p. 271-278.

S.L.T. Schoenmaekers, 'Public Procurement, Public Private Partnerships and State Aid Rules: A Symbiotic Relationship', mede-auteur P. Nicolaidis in: *European Procurement and Public Private Partnership Law Review*, 1/2014, Lexxion, Berlin, pp. 50-69.

H.C.G. Spoormans, Over massaliteit en kwaliteit van juridisch onderwijs, *NJB*, 42, pp. 2987-2992.

F.P.C.L. Tonnaer, Vertrouwen op initiatiefnemers in de Omgevingswet: een stille revolutie in het omgevingsrecht? *Tijdschrift voor Bouwrecht*, 2014/49, mei 2014, p. 249-266.

F.P.C.L. Tonnaer, Balanceren tussen markt en milieu. Naar een codex voor de fysieke leefomgeving, *NJB* 2014/1337, afl. 27, p. 1821-1825.

M. Visser, 'Bewijswaardering in het strafrecht: Vrijheid met beperkingen', *Strafblad* 2014, 2, p. 157-161.

P. van Zwieten, 'De gesubrogeerde verzekeraar in het schadeverzekeringsrecht: enkele knelpunten bij de reikwijdte en de toepassing van art. 7:962 lid 2 BW', *NTHR* 2014-3, p. 109-131;

P. van Zwieten, 'Het tegenwerkingsverbod en de medewerkingsplicht in geval van subrogatie: de reikwijdte van art. 7:962 lid 1 tweede zin BW', *VA* 2014-1, p. 40-49;

P. van Zwieten, 'Het nut en de noodzaak van het leerstuk subrogatie in het schadeverzekeringsrecht', *RM Themis* 2014-4, p. 172-193.

Artikelen in 'non-refereed journals'

S.D.P. Kole, 'De (on)mogelijkheden om bestaand gebruik door middel van een beheerplan voor Natura 2000-gebieden te onttrekken aan de vergunningplicht van artikel 19d, eerste lid Nbw 1998', in *JFf* 2014, nr. 7, p. 235-241

B. van der Velden, 'Puzzle Torma', *Publicateur du College de 'Pataphysique'*, no 1., september 2014, p. 9-60.

B. van der Velden, V. Heutger, L. Winkel, 'De iure belli ac pacis, the Copy of Christoph Besold (1577–1638)', *Grotiana* 35 (2014) p. 191-195.

Hoofdstukken in boeken/boekdeel

C.L.G.F.H. Albers, Bestraffend bestuur 2014. Naar een volwassen bestraffend bestuurs(proces)recht, in: *Boetes en andere bestraffende sancties: een nieuw perspectief?*, preadviezen, mr. dr. C.L.G.F.H. Albers, mr. dr. M.L. van Emmerik, mr. C.M. Saris en mr. drs. F.J.P.M. Haas, Var-Reeks 152, Den Haag: Bju 2014, p. 7-109.

C.L.G.F.H. Albers, 'Finale geschilbeslechting', *JB Select*, R.J.N. Schlössels, C.L.G.F.H. Albers, A.M.M.M. Bots en S.D.P. Kole (red.), Den Haag: Sdu 2014, p. 299-313.

C.L.G.F.H. Albers, 'Beginselplicht tot handhaving', *JB Select*, R.J.N. Schlössels, C.L.G.F.H. Albers, A.M.M.M. Bots en S.D.P. Kole (red.), Den Haag: Sdu 2014, p. 467-489.

C.L.G.F.H. Albers en R.J.N. Schlössels, 'De metamorfose van het bestuursprocesrecht', in: *De metamorfose van het bestuursrecht en de bestuursrechter nieuwe stijl*, R.J.N. Schlössels & C.L.G.F.H. Albers (red.), Den Haag: Sdu 2014, p. 7-9.

J.H. Ermers en A.H. Lamers, 'De mythe van flexibele arbeid', in: A.H. Lamers en S.L.T. Schoenmakers (red.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, p. 145-159, Zutphen: Paris 2014.

A.L.H. Ernes, Het leerstuk onbevoegde vertegenwoordiging sinds het arrest Felix/Aruba (HR 27 november 1992, NJ 1993, 287 met noot PvS) in: A.H. Lamers & S.L.T. Schoenmaekers red., *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 11-21. Tevens verschenen in: E. Witjens, V. Van Bogaert en C. Bollen (red.), *E Hofi di Ley. Feestbundel ter gelegenheid van 25 jaar Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba*, p. 341-354. Den Haag: BJu, 2014.

E.J.W. Heithuis, De onzakelijke lening "opzij". Is het verlies dan toch aftrekbaar?, in: *Strik(t) Fiscaal?*, Deventer: Kluwer 2014, p. 125-137.

D.P.C.M. Hellegers, *Enkele knelpunten bij het procederen bij de commissie van beroep van het Kifid nader belicht*, in: C.J.M. Klaassen, N. van Tiggele-van der

Velde, P.E. Ernste en A.Ch.H. Franken (red.), *Verzekering en ADR*, Deel 83 serie *Onderneming & Recht*, Deventer: Kluwer 2014, blz. 145-162.

M.L. Hendrikse, Het onzekerheidsvereiste in het verzekeringsrecht, in A.H. Lamers & S.L.T. Schoenmaekers, red., *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2014, p. 23-29.

S.D.P. Kole, 'Specialiteitsbeginsel, ABRvS 1 april 1996, «JB» 1996/155 (Velpse Duivenhok)', in R.J.N. Schlossels, C.L.G.F.H. Albers, A.M.M.M. Bots en S.D.P. Kole (Red.), *JB Select*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 3de druk 2014, p. 69-80.

E.W. Kolthoff en L.W.J.C. Huberts, Integriteit en de burgemeester. In E.R. Muller en J. de Vries (red.), *Burgemeester: Positie, rol en functioneren van de burgemeester (H. 14)*, p. 305-324. Deventer: Kluwer 2014.

E.W. Kolthoff, Heeft Aruba de criminaliteit die zij verdient? In E. Witjens, V. Van Bogaert en C. Bollen (red.), *E Hofi di Ley. Feestbundel ter gelegenheid van 25 jaar Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba*, 249–260. Den Haag: BJu, 2014.

E.W. Kolthoff, Krijgt de Open Universiteit de criminologie die zij verdient? In A.H. Lamers en S.L.T. Schoenmaekers (red.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving (H. 4)*, 43–52. Zutphen: Paris, 2014.

A.H. Lamers, 'De inzet van remedies uit overeenkomst jegens derden' in A.H. Lamers & S.L.T. Schoenmaekers red., *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Zutphen, Uitgeverij Paris 2014, p. 77-87.

R.F.H. Mertens, De appartementensplitsing als hybride juridisch netwerk, in: A.H. Lamers & S. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 133-143. Tevens verschenen op: <http://www.vverecht.nl/2014/12/de-appartementensplitsing-als-hybride-juridisch-netwerk/>

R.F.H. Mertens, Timesharing op Aruba, 25 jaar later, in: Carlos Bollen, Viola van Bogaert & Erik Witjens (red.) *E hofi di ley*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers Den Haag 2014, p. 269-279. Tevens verschenen op: <http://www.vverecht.nl/2014/11/timesharing-op-aruba-25-jaar-later/>

M.D.H. Nelemans, A knowledge-based approach to corporate governance in banks: towards stability and control, in: A.H. Lamers & S. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 89-102.

J.G.J. Rinkes, Bij pluraliteit van wilsbinding dienen we niet toe te komen aan de groep als uitgangspunt, in: A.H. Lamers & S.L.T. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 65-76.

M.M. van Rossum, Redelijkheid en billijkheid als kapstok voor netwerkdenken in commerciële contracten, in: A.H. Lamers & S.L.T. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris Zutphen 2014, p. 105-114.

J.W. Sap, 'Het godsdienstrecht van de Europese Unie: een vrijheid die verplicht tot dialoog', in: Henk Post en Gerhard van der Schyff (red.), *Godsdienstvrijheid in de Nederlandse rechtsorde. Nationale en Europese perspectieven*. Oisterwijk: Wolf Legal Publishers, 2014, p. 151-176. (ISBN: 9789462400986)

J.W. Sap, 'Controle op de concentratiedrift van het globaliserende bedrijfsleven', in: A.H. Lamers en S.L.T. Schoenmaekers (red.). *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Zutphen: Uitgeverij Paris, 2014, p. 115-131.

S.L.T. Schoenmaekers, 'The densification of education and labour market requirements', in: A.H. Lamers & S. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 31-39.

W.Ph. Stol, 'Veiligheid, vrijheid en gedragsregulering in een gedigitaliseerde samenleving', in: A.H. Lamers & S. Schoenmaekers (eds.), *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Uitgeverij Paris, Zutphen 2014, p. 161-174.

W.Ph. Stol, 'Informatie voor politiewerk: basisprincipes'. In E.R. Muller, E.J. van der Torre, A.B. Hoogenboom en N.Kop, *Politie. Studies over haar werking en organisatie*. Deventer: Kluwer 2014, pp. 231-245.

W. Ph. Stol, 'Politie en digitalisering'. In E.R. Muller, E.J. van der Torre, A.B. Hoogenboom en N.Kop, *Politie. Studies over haar werking en organisatie*. Deventer: Kluwer 2014, pp. 613-633.

J.M.H.F. Teunissen, 'De tweewegenleer' in: Schlössels/Albers/Bots/Kole, *JB Select SDU 2014*, pp. 547-560.

B. van der Velden, 'Il surrealisme nei Paesi Bassi, 1927-1945', in: Arturo Schwarz *Il surrealismo, ieri e oggi; Storia, filosofia, politica* (Skira 2014) p. 295-296.

B. van der Velden, Roger Shattuck, 'Inleiding tot de 'Patafysica' (Amsterdam: NA'P 2014) (vertaling van en annotaties).

Congresbijdragen

I.L.A. Broekhuijse, 'The challenges of the constitutional structure of the Kingdom of the Netherlands: A 'quasi-federal' state in post-colonial context.' <https://www.ius.uio.no/english/research/news-and-events/events/conferences/2014/wccl-cmdc/wccl/papers/ws2/>, Congresbijdrage Wereldstaatsrechtcongres 16-20 juni 2014 Oslo

S.L.T. Schoenmaekers, G.W. Van de Meent, E. Manunza, R. Damsma, A. Fischer-Braams, W.A. Janssen, M. Kütthe, M. Louise, N. Saanen & M. Vidal, 'The

Netherlands (National report on public procurement law)', in: U. Neergaard, C. Jacqueson & S. Skovgaard Olykke, *Public Procurement Law: Limitations, Opportunities and Paradoxes (The XXVI FIDE Congress in Copenhagen, 2014)*, Congress Publication Vol. 3, DJOF Publishing, Copenhagen, pp.609-648

II. Vakpublicaties

Artikelen in tijdschriften

W.H.B. Dreissen, boekbeschouwing M.J. Dubelaar, Betrouwbaar getuigenbewijs. Totstandkoming en waardering van strafrechtelijke getuigenverklaringen in perspectief, diss., *Rechtsgeleerd Magazijn Themis* 2014/6, p. 296-301.

J.H. Ermers, Rechtsverwerking en het fait accompli, *TvPP* 2014/6, p. 182-189.

J.H. Ermers, Estoppel in civil law, *NJB* 2014/11, p. 617, boekbespreking (van eigen werk)

J.H. Ermers, 'Proefschrift', *WPNR* 2014-7030, p. 816, boekbespreking (van eigen werk)

A.L.H. Ernes, Rubriek Hulp- en tussenpersonenrecht, *NTHR* 2014/6, p. 300-302.

A.L.H. Ernes, Rubriek Hulp- en tussenpersonenrecht, *NTHR* 2014/5, p. 258-261.

A.L.H. Ernes, Rubriek Hulp- en tussenpersonenrecht, *NTHR* 2014/4, p. 203-205.

A.L.H. Ernes, Rubriek Hulp- en tussenpersonenrecht, *NTHR* 2014/3, p. 154-156.

A.L.H. Ernes, Rubriek Hulp- en tussenpersonenrecht, *NTHR* 2014/2, p. 90-91.

E.J.W. Heithuis, Alsjeblieft, geen fiscale pensioenreserve voor de DGA (column), *Vakstudie Nieuws* 2014/3.0.

E.J.W. Heithuis, Stop de waanzin (column), *Vakstudie Nieuws* 2014/58.0.

E.J.W. Heithuis, En nu doorpakken (column), *Weekblad voor fiscaal recht* 2014/46.

E.J.W. Heithuis, Het EHRM als panacee?? (column), *Weekblad voor fiscaal recht* 2014/544.

E.J.W. Heithuis, Wettelijk ingrijpen geboden?! (column), *Nederlands tijdschrift voor Fiscaal Recht* 2014/1766 p. 1-3.

E.J.W. Heithuis, Splitsing en bedrijfsopvolging, *PE-Tijdschrift voor de bedrijfsopvolging* 2014/3, p. 8-13.

I. van Loo, "Proefschrift; drie stellingen Vernietiging van overeenkomsten op grond van laesio enormis, dwaling of misbruik van omstandigheden.", *WPNR* 14 juni 2014 - jaargang 145 - nr. 7023.

J.G.J. Rinkes, Column *Verzekeringsarchief* aflevering I-2014, p. 3-4 (nieuw consumentenkooprecht, ook voor internetkoop van verzekeringen)

J.G.J. Rinkes & Th.M. van Wechem, Kroniek vermogensrecht, *Nederlands Juristenblad* 2014, p. 977-987.

J.G.J. Rinkes & Th.M. van Wechem, Kroniek vermogensrecht, *Nederlands Juristenblad* 2014, p. 2425-2435.

M.M. van Rossum, Nieuwsoverzicht – Overzicht van actuele ontwikkelingen op het terrein van het intellectuele eigendomsrecht, *JUtD* 2014, nr. 11, p. 2-6. Co-auteur: mr. drs. I. Werts.

M.M. van Rossum, Nieuwsoverzicht – Overzicht van actuele ontwikkelingen op het terrein van het arbeidsrecht, *JUtD* 2014, nr. 17, p. 2-6. Co-auteur: mr. J. van der Zanden

M.M. van Rossum, Nieuwsoverzicht – Overzicht van actuele ontwikkelingen op het terrein van het ondernemingsrecht, *JUtD* 2014, N R. 23/24, P. 2-7. Co-auteur: mr. P.H.A. Schram.

J.W. Sap, 'De Grondwet wacht op licht, maar wij gaan in donkerheid', *Ars Aequi*, jaargang 63, nummer 5, mei 2014, p. 354-357. (ISSN: 0004-2870)

E.F. Stamhuis, Boekbespreking J. Keiler, *Actus reus and participation in European criminal law* (diss. Maastricht), *DD* 2014, 18 (215-221)

E.F. Stamhuis, Opheffing strafrechtelijke immuniteit van de overheid, in *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht*, rubriek Wetgeving, jrg. 5, oktober 2014, p. 315-323.

J.M.F.H. Teunissen, redactioneel: Human resources management: een on-woord', *Gemeentestem* 2014, 7401, nr. 26.

J.M.F.H. Teunissen, redactioneel: 'Overheid en intelligent design', *Gemeentestem* 2014, 7410, nr. 90.

F.P.C.L. Tonnaer, Op weg naar de Omgevingswet: wat brengt ons de nieuwe wet? Whitepaper t.b.v. OU, januari 2014.

F.P.C.L. Tonnaer, Wetsvoorstel Omgevingswet: niet alles eenvoudiger en beter, Tonnaer Nieuwsbrief, 22 augustus 2014.

F.P.C.L. Tonnaer, Wetsvoorstel Omgevingswet op de valreep gewijzigd: niet zomaar een instructie! Tonnaer Nieuwsbrief 22 augustus 2014.

R. Verkijk, Advocatuur, *Tijdschrift voor Civiele Rechtspleging* 2014, p. 54-57.

M. van der Vleuten, 'Minister publiceert plannen om functioneren VvE-en te verbeteren', *VvE Magazine* p. 8-11, augustus 2014.

G.J. van der Zon, 'Eenvoudig afpakken binnen milieucriminaliteit ... de mogelijkheden zijn er ... probeer het eens!', *Dier & milieu*, 2014/1, blz. 16.

Boeken/monografieën

E.J.W. Heithuis, *Inkomstenbelasting*, Fed fiscale studieserie nr. 35, Kluwer Deventer, 10^e herziene druk 2014
(ism prof.dr. P. Kavelaars en drs. B. Schuver)

E.J.W. Heithuis, *Compendium Vennootschapsbelasting*, Kluwer Deventer, 13^e herziene druk 2014
(ism met dr. R.P. van de Dool, prof.dr.mr. G.W.J.M. Kampschöer en R.C. de Smit MSc)

E.J.W. Heithuis, *Compendium Bedrijfsopvolging*, Kluwer Deventer, 1^e druk 2014 (ism mr. R.H.A. Franken, drs. M.J.A.M. van Gijlswijk, mr. J. Kroonenberg, P.J.Th.M Steeghs RA, dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk)

J.W. Sap, *Switzerland as the model for a federal Europe = Zwitserland als model voor een federaal Europa*. VDE Europa Lecture 2013 / VDE Europa lezing 2013 (keerdruk). Amsterdam: Association for a democratic Europe / Vereniging Democratisch Europa. Amstelveen: EON Pers, 2014, 47 p. en 48 p.

Hoofdstukken in boeken

J.H. Ermers, Gegevensuitwisseling bij de uitvoering van werknemersverzekeringen – een logisch gevolg van de eenmalige gegevensuitvraag of ongerechtvaardigde inbreuk op de privacy? in: *PS Special Fraude*, Deventer: Kluwer 2014, pag. 65-75.

A.L.H. Ernes en A.W. Jongbloed, *Burgerlijk Procesrecht Praktisch Belicht*, Hoofdstuk 3 ‘De bevoegdheid van de rechter’, zesde druk, Kluwer Deventer, 2014, pag. 59-80.

R.F.H. Mertens, losbladige editie Zakelijke rechten (Groene Serie), commentaar op artikelen 5:127a tot en met 5:135 BW, volledige herziening (plusminus 100 blz.)

J.W. Sap, ‘The Frisians as an indigenous minority within a unified Europe’, in: C.M. Brölmann & T.A.J.A. Vandamme (ed.), ‘Secession within the Union: Intersection Points of International and European Law’, *Amsterdam Centre for European Law and Governance, Amsterdam Center for International Law, Research Paper No. 2014-06*, <http://ssrn.com/abstract=2464058>. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, July 2014, p. 1-8.

J.W. Sap en A.J. Overbeeke, ‘Het recht van de Europese Unie over religie en geloofsgemeenschappen’, in: L.C. van Drimmelen en T.J. van der Ploeg (red.), *Geloofsgemeenschappen en recht*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers. 2014, p. 267-291. (ISBN 9789089749918)

E.F. Stamhuis, Portia en de rechtenopleiding, in Erik Witjens, Viola van Bogaert & Carlos Bollen (red.), *E Hofi di Ley*, Den Haag, Boom Juridisch uitgevers 2014, p. 1-8.

J.M.H.F. Teunissen, 'De bestuurlijke boete en gemeentelijke verordeningen', in: Versteden/Teunissen. Tekst en commentaar Gemeentewet ('Van Loenen-bundel'), Kluwer.

F.P.C.L. Tonnaer, De Omgevingswet: een berg die een muis baart? Reflectie opgenomen in: De Omgevingswet 'terug naar de zandbak', mr. J. van der Velde, Provero november 2014, p. 92-95.

Annotatie

C.L.G.F.H. Albers, HR 21 maart 2014, *JB* 2014/100, p. 499-501, redactionele noot

C.L.G.F.H. Albers, ABRvS 26 februari 2014, *JB* 2014/69, p. 350-359 (incidenteel appel), met. R.J.N. Schlössels.

C.L.G.F.H. Albers, ABRvS 28 mei 2014, *JB* 2014/149, p. 743-751 (nadeelcompensatie), redactionele noot.

C.L.G.F.H. Albers, ABRvS 28 mei 2014, *JB* 2014/152, p. 770-773 (toepassingsbereik EU-grondrechtenhandvest), redactionele noot.

C.L.G.F.H. Albers, CRvB 15 april 2014, *JB* 2014/141, p. 701-705.

M.L.Boonk, HvJ EU 19 december 2013, C-202/12, *Computerrecht* 2014/74.

M.L.Boonk, HR 17 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:88 *Computerrecht* 2014/77.

W.H.B. Dreissen, Rechtbank Gelderland 28 januari 2014, *NbSr Geannoteerd* 2014, nr. 134 (p. 89-91).

E.J.W. Heithuis, HR 27 september 2013, nr. 12/00189, *BNB* 2014/16

E.J.W. Heithuis, HR 10 januari 2014, nr. 12/04723, *BNB* 2014/123

E.J.W. Heithuis, HR 31 januari 2014, nr. 13/02559, *BNB* 2014/124

S.D.P. Kole, ABRvS 11 juni 2014 (Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Naardermeer), *TBR* 2014/153

S.D.P. Kole, ABRvS 9 april 2014 (Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem), *TBR* 2014/152

S.D.P. Kole, HvJ EU 3 april 2014, zaak C-301/12 (Italië/Commissie), *TBR* 2014/135

S.D.P. Kole, ABRvS 28 mei 2014 (Beheerplan Natura 2000-gebied Solleveld & Kappitelduinen), *TBR* 2014/136

S.D.P. Kole, ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1238 (Wijziging aanwijzingsbesluit N2000-gebied Westerschelde&Saeftinge), *AB* 2014/125;

S.D.P. Kole, ABRvS 20 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1694 (Passende beoordeling elektriciteitscentrales Maasvlakte), *TBR* 2014/63

M.L.H. Reumers, HR 13 september 2013, *Ondernemingsrecht* 2014/41.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 7 oktober 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:3351, *AB* 2014/420.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 2 september 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:2944, *AB* 2014/401.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 29 augustus 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:2889, *AB* 2014/388.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 16 juli 2014 ECLI:NL:CRVB:2014:2444, *AB* 2014/408.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 4 juni 2014 ECLI:NL:CRVB:2014:1995, *AB* 2014/309.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 23 mei 2014 ECLI:NL:CRVB:2014:1820, *AB* 2014/311.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 1 mei 2013 ECLI:NL:CRVB:2014:134, *AB* 2014/53.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep, 4 december 2013 ECLI:NL:CRVB:2013:2716, *AB* 2014/196.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 20 november 2013 ECLI:NL:CRVB:2013:2724, *AB* 2014/76.

I. Sewandono, Europees Comité voor Sociale Rechten 25 oktober 2013, Zaaknr: 90/2013, *AB* 2014/64.

I. Sewandono, Centrale Raad van Beroep 27 februari 2013, ECLI:NL:CRVB:2013:BZ2559, *AB* 2014/33.

J.M.H.F. Teunissen, Hoge Raad 21 februari 2014, ECLI:NL:2014:397, *JB* 2014-61 (tweewegenleer: toelaatbaarheid verhaal langs privaatrechtelijke weg door Ontvanger)

J.M.H.F. Teunissen, Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State 6 november 2013, Gst. 7403, p. 178 e.v. (Ede; uitleg wettelijke begrippen), samen met P.C.M. Heinen

Rapporten

W. Ph. Stol, S. Veenstra, R. Zuurveen, J. Jansen, S. Kloppenburg, *MKB en Cybercrime: Slachtofferschap onder het Nederlandse Midden- en Kleinbedrijf in een gedigitaliseerde samenleving*. Leeuwarden: Lectoraat Cybersafety, NHL Hogeschool & Politieacademie, 2014.

M. van der Vleuten, Onderzoeksrapport in opdracht van Stichting VvE Belang en Ministerie van Binnenlandse Zaken, 'onderzoek naar mogelijkheden tot modernisering van wet- en regelgeving in het kader van het verbeteren van het functioneren van VvE's.', 7 februari 2014.

III Populariserende publicaties

Artikelen in tijdschriften

F. van Helmond, Europa is geen vervlogen droom. Stem voor vrijheid en gelijkheid, het recht van iedereen op een behoorlijk bestaan, *Eindhovens Dagblad*, vrijdag 16 mei 2014, p. 12 - 13

J. Kerstens, Impulsieve puber online in de problemen, *Spits*, 17 februari 2014.

J. Kerstens, Rollen in cyberspace niet zo zwart-wit, *Dagblad van het Noorden*, 17 februari 2014.

J. Kerstens, Online pestgedrag in kaart op Piter Jelles. Kwart van alle tieners krijgt te maken met pesten via internet, *Leeuwarder Courant*, 17 februari 2014

J. Kerstens, Daders en slachtoffers van online pesten 'lijken op elkaar', *Volkscrant*, 18 februari 2014

J. Kerstens, NHL helpt scholen jongeren mediawijs te maken, *Friesch Dagblad*, 19 februari 2014

A.H. Lamers, 'Goed werkgever' D&B (NBOB) nr. 46, februari 2014, p. 2-3

A.H. Lamers, "gedenkstukken als spiegel van Overijssels landrecht", 'Ons Oldenzaal' (Kwartaalblad over archeologie, geschiedenis, heemkunde, kunst en cultuur), Jaargang 9 nummer 1, p. 16-20.

A.H. Lamers, 'Gepubliceerd beleid van de Examencommissie', Examens 14/02, p. 11-13.

A.H. Lamers, 'Ontslagrecht, een inleiding', D&B (NBOB) nr. 47 mei 2014, p. 3-7.

A.H. Lamers, 'Vervanging, wie zal dat betalen?', D&B (NBOB) nr. 47 mei 2014, p. 8-10.

A.H. Lamers, 'Ondernemerschap op drie sporen', El Maestro (EGTA) nr. 56 Juni 2014, 16-19 (bewerking van in 2013 verschenen versie op www.musiconomie.nl)

A.H. Lamers, 'Vermenging van dienstbetrekking en ondernemerschap', D&B (NBOB) nr. 48 oktober 2014, p. 2-7.

A.H. Lamers, 'Docent als ZZP-er? Een duidelijk vonnis van de Kantonrechter te Amsterdam van 2 december 2013 in de zaak Leerorkest', *El Maestro* (EGTA) november 2014, p. 15-16 (bewerking van in 2013 in D&B verschenen versie)
A.H. Lamers, 'Het concurrentiebeding in de arbeidsovereenkomst', *D&B* (NBOB) nr. 49 december 2014, p. 2-5.

J.M.F.H. Teunissen, Stop machtsuitbreiding Europese Unie, *NRC* 18 jan. 2014, samen met acht andere auteurs
J.M.F.H. Teunissen, Zelfs de Raad van State zegt het: EU almaar groter, *NRC* 6 oktober 2014, samen met vier andere auteurs

IV Overige publicaties

Boekredactie

C.L.G.F.H. Albers, *JB Select*, mede redacteurs R.J.N. Schlössels, A.M.M.M. Bots en S.D.P. Kole, Den Haag: Sdu Uitgevers, 3^e druk 2014.

C.L.G.F.H. Albers, *De metamorfose van het bestuursprocesrecht en de bestuursrechter nieuwe stijl*, mede redacteur R.J.N. Schlössels, Den Haag: Sdu 2014.

A.L.H. Ernes, *Burgerlijk Procesrecht Praktisch Belicht*, mede-redacteur Prof. mr. A.W. Jongbloed, Kluwer Deventer, 6^e druk 2014.

S.D.P. Kole, R.J.N. Schlössels, C.L.G.F.H. Albers, A.M.M.M. Bots (Red.), *JB Select*, Den Haag: Sdu Uitgevers, 3de druk 2014

A.H. Lamers en S.L.T. Schoenmaekers redactie *Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving*, Zutphen, Paris 2014.

A. Oskamp, member of the editorial board van Law Governance and Technology Series (book series, Springer)

Tijdschriftenredactie

C.L.G.F.H. Albers, Redactielid en redactiesecretaris *JB* (Jurisprudentie Bestuursrecht) Sdu.

C.L.G.F.H. Albers, Lid redactieraad Bestuursrechtelijk Tijdschrift *De Gemeentestem*

J.H. Ermers, Redactielid Kluwer module serie: module 'arbeidsongeschiktheid' ; module "premie- en verzekeringsplicht"

A.L.H. Ernes, Redactielid *European Journal of Commercial Contract Law*

A.L.H. Ernes, Redactielid *Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht*

E.J.W. Heithuis, Lid redactie *Vakstudie Nieuws*

M.L. Hendrikse, Hoofdredacteur *Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht*

M.L. Hendrikse, Hoofdredacteur *European Journal of Commercial Contract Law*

M.L. Hendrikse, Redacteur Tijdschrift *Vervoer & Recht*

M.L. Hendrikse, Redactiemedewerker *De Praktijkgids*

E.W. Kolthoff, Lid redactie tijdschrift *Law and Method (ReM)*. Den Haag: Boom. ISSN 2212-2508.

E.W. Kolthoff, Associate Managing Editor tijdschrift *Public Integrity*. Armonk NY: M.E. Sharpe. ISSN 1099-9922.

E.W. Kolthoff, Lid redactieraad *Tijdschrift voor Veiligheid*. Den Haag: Boom. ISSN 1872-7948.

E.W. Kolthoff, Academisch correspondent voor *Cahiers Politiestudies*. Antwerpen/Apeldoorn: Maklu.

R.F.H. Mertens, Lid Redactieraad *Tijdschrift voor Bouwrecht*

R.F.H. Mertens, Redactielid *VvErecht.nl*

A. Oskamp, member of the editorial board van *Artificial Intelligence and Law* (journal, Springer)

J.G.J. Rinkes, Redactielid *Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht*

J.G.J. Rinkes, Redactielid *Kluwer collegebundel*

J.G.J. Rinkes, Redactielid *Het Verzekerings-archief*

J.G.J. Rinkes, Redactielid *European Journal of Commercial Contract Law*

J.W. Sap, redactielid *European Constitutional Law Review*

J.W. Sap, redactielid *Philosophia Reformata*

S.L.T. Schoenmaekers, Redactielid *Tijdschrift voor Bouwrecht en Onroerend Goed*, Intersentia, Antwerp

J.M.F.H. Teunissen, Redactielid Tijdschrift *De Gemeentestem*

J.M.F.H. Teunissen, Redactielid Tijdschrift *Jurisprudentie Bestuursrecht* (JB)

J.M.F.H. Teunissen, Redactielid losbladig commentaar *De gemeentewet* (Van Loenen-bundel) van Kluwer

M. van der Vleuten, Redactielid www.vverecht.nl

Internetbijdrage, televisie-, radio optreden

C.L.G.F.H. Albers, Vertrouwen in het bestuursrecht? Blog RW maart 2014
<http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

W.H.B. Dreissen, *Van A naar Beter via Duitsland? Over bewijsmotivering in strafzaken*, Blog RW augustus 2014, <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

K. Engel, <http://amweb.nl/branche-724322/waarschuw-klant-indringend-voor-gevolgen-verzwijging>

K. Engel, Interview in AssurantieMagazine 2014, afl. Augustus.

J.H.E. Ermers, 'mr. van de week ', mr. (online en papier) , mr. 2014 <<http://www.mr-online.nl/mrs-van-de-week/mr-van-de-week/23505-mr-van-de-week-jeroen-ermers>>

J.H.E. Ermers, Kluwer Moduleserie, modulen “premie- en evrzekeringsplicht” en “arbeidsongeschiktheid”,
<http://shop.kluwer.nl/online/module-premie-en-verzekeringsplicht/prod10299022.html>
<http://shop.kluwer.nl/search.ep?filters=&keyWords=module+arbeidsongeschiktheid>

A.L.H. Ernes, *Holiday*, Blog RW juli 2014,
<http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

C.B.M. van Haaren-Dresens, Commentaar op de artikelen 160 en 165 Gemeentewet en 158, 175 en 182 Provinciewet bijgewerkt; overig commentaar (artikelen 160-169 en 289-310 van de Gemeentewet en 158-182 en 280-302 van de Provinciewet) bezien; conclusie geen bijstelling nodig. [https://navigator.kluwer.nl/scion/secure/ctx_108617/index.jsp?cpid=WKNL-LTR-Navigator#page\[8\]](https://navigator.kluwer.nl/scion/secure/ctx_108617/index.jsp?cpid=WKNL-LTR-Navigator#page[8])

J. Kerstens, *Jeugd en Cybersafety - twee jaar later - Ontwikkelingen in internetveiligheid*, 2014. Download. <http://www.cyren-jeugd.nl/?publicaties-en-links,9>

S. Kiljan, K. Simoens, D. de Cock, M. van Eekelen, H. Vranken (2014). *Security of Online Banking Systems*.
Open Universiteit
URL: <http://portal.ou.nl/documents/114964/523334/TR-OU-INF-2014-01.pdf>

R.F.H. Mertens, Nogmaals: Uitleg van de akte van splitsing,
<http://www.vverecht.nl/2014/05/nogmaals-uitleg-van-de-akte-van-splitsing/>

J.W. Sap. Interview met John Hermse voor www.nu.nl, 13 juni 2014. 'Dubbelmandaat is niet te doen, ook niet voor Wilders', <http://www.nu.nl/weekend/3801527/dubbelmandaat-niet-doen-niet-wilders.html>

J.W. Sap, *In de stemming voor het Europees Parlement*, Blog RW, 15 april 2014 <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/in-de-stemming-voor-het-europees-parlement>

E.F. Stamhuis, *Een nieuw platform voor ongenoegen*, Blog RW mei 2014, <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

E.F. Stamhuis, Aangifte Hofbestuur tegen Ministerie van Financiën, Webcolumn RW dec 2014, op www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/aangifte-hofbestuur-tegen-ministerie-van-financien

F.P.C.L. Tonnaer, *Geregeld beter of beter geregeld? De programmatische aanpak als nieuw instrument in het omgevingsrecht*. Blog RW, februari 2014. <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

F.P.C.L. Tonnaer, 'Omgevingswet: gemeentelijke beleidsruimte is afhankelijk van provinciale zelfbeheersing'. Web Column Open Universiteit, oktober 2014. <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

R. Verkijk, *Waarom is DAS zo?* Blog RW januari 2014, <http://www.ou.nl/web/rechtswetenschappen/webcolumn-rw>

S. Veenstra, interview voor het programma 'Ondernemerszaken' van RTL 7, 30 september 2014. Het interview gaat over de bijdrage van cybersafety onderwijs aan veilig ondernemen in cyberspace. Het item is terug te zien via: <http://www.rtlx1.nl/#!/ondernemerszaken-rtl-z-302208/9a2317de-87e9-34db-b05e-3f35836997d9>

S. Veenstra interview in een actualiteitenprogramma van Omrop Fryslân (Radio) over het gevaar van openbare wifi netwerken, 28 november 2014. Het item is terug te luisteren via: www.omropfryslan.nl/nijs/iepenbiere-wifi-unfeilich

M. van der Vleuten, "wet bestuur en toezicht (ambtelijk voorontwerp).", een bespreking van een wetsvoorstel, www.vverecht.nl, 7 februari 2014.

M. van der Vleuten, *VvE legt boete op – uitleg van de akte*. Bespreking van een uitspraak, www.vverecht.nl, 25 mei 2014.

M. van der Vleuten, 'onderzoek naar moderniseringsmogelijkheden wet- en regelgeving VvE's'. Samenvatting/artikel n.a.v. onderzoeksrapport van 7-2-14, www.vverecht.nl, 12 juni 2014.

P. van Zwieten interview door J. Benedictus, 'Voor de hand liggend eigenlijk, die aangepaste brandregresregeling', AM Magazine 11 april 2014, p. 46-47 (interview; categorie: AM: de theorie)

V Wetenschappelijke voordrachten en bijeenkomsten

Voordrachten gericht op het forum van collega-onderzoekers

I.L.A. Broekhuijse, Discussieleider op het Wereldstaatsrechtcongres 16-20 juni 2014 te Oslo: Workshop 2: Sub-national constitutions in federal and quasi-federal constitutional states.

I.L.A. Broekhuijse, Wetenschappelijke voordracht op het symposium 60 jaar Statuut, 'Staatsvorm en geschillenregeling', in de Rolzaal op het Binnenhof te Den Haag 15 december 2014.

K. Engel, Voordracht 'Juridische aspecten van de levensverzekeringsovereenkomst'. ACIS Symposium, Amsterdam, 7 februari 2014.

R.C. van Halderen, 'Task related rule-breaking behavior in policing', Congres: EUROCRIM2014, 11/09/2014, Praag. Panel: EUROC Defining and criminalising corruption.

R.C. van Halderen, 'Taakgerelateerd ongeoorloofd handelen' binnen de (Nederlandse) politie', NVC congres, Universiteit Leiden 13 juni 2014.

M.L. Hendrikse, 'De levensverzekeringsovereenkomst: een vreemde eend in de bijt van verzekeringsovereenkomsten', ACIS-symposium "Juridische aspecten van de levensverzekeringsovereenkomst", 7 februari 2014, Grote Industriële Club te Amsterdam.

M.L. Hendrikse, "Elektronisch handelsrecht: daadwerkelijke nieuwe ontwikkeling of 'oude wijn in nieuwe zakken'?", NTHR-symposium 2014, 11 april 2014, KNAW-gebouw te Amsterdam.

M.L. Hendrikse, "Samenloop van verzekeringen in rechtsvergelijkend perspectief", Universiteit Antwerpen, 8 mei 2014 (gastcollege in de UA collegencyclus Verzekeringsrecht)

M.L. Hendrikse, "Naar een precontractuele vraagmogelijkheid voor verzekeraars?", Universiteit Antwerpen 8 mei 2014 (Faculty Lecture)

M.L. Hendrikse, "Fraude bij de vaststelling van de verzekeringsuitkering in rechtsvergelijkend perspectief", Verzekeringsfraude-symposium Universiteit Antwerpen, 4 juni 2014 Antwerpen.

M.L. Hendrikse, "Precontractuele verzekeringsfraude en fraude ter gelegenheid van het zelf realiseren van het evenement", ACIS-symposium "Verzekeringsfraude", 10 juni 2014 Amsterdam.

M.L. Hendrikse, 'The influence of European instruments of harmonisation on the construction of contracts in maritime law', Eighth European Colloquium on Maritime Law Research - Common core, PECL and DCFR: could they change shipping law?, 11

september 2014 Rotterdam.

M.L. Hendrikse, "Het "redelijk belang"-vereiste: incidenteel vereiste ex art. 7:941 lid 4 BW of een algemeen vereiste voor "verval van recht"-bedingen in verzekeringsvoorwaarden?", ACIS-symposium "Ontwikkelingen in het verzekeringsrecht", 7 november 2014 Amsterdam.

M.L. Hendrikse, 'Ontwikkelingen aangaande art. 29 CMR', CMR-symposium 2014 Antwerpen.

D.B. Holthinrichs, "De vrije advocaatkeuze bij rechtsbijstandverzekeringen: enkele "open eindjes" na het arrest van het HvJ EU van 7 november 2013 (HvJ EU Sneller/DAS), ACIS-symposium "Ontwikkelingen in het verzekeringsrecht", 7 november 2014 Amsterdam.

J. Kerstens, Lezing 'Ontwikkelingen in internetveiligheid onder jongeren', NHL Hogeschool – congres over internetveiligheid op school en lancering Online Tool, 18 februari 2014.

J. Kerstens, Gemeente Opsterland, Symposium Internet en Social Media. Presentatie en deelname in deskundigenpanel, 20 februari 2014.

J. Kerstens, Mediawijsheidmarkt, Hilversum
Presentatie van de online tool - een instrument waarmee scholen op laagdrempelige wijze inzicht krijgen in internetproblematiek op hun school - op de mediawijsheidmarkt. Dit is een netwerkevenement georganiseerd door Mediawijzer.net, voor en door makers van mediawijsheid en geïnteresseerden in dit vakgebied, 15 mei 2015.

S. Kiljan, H. Vranken & M. van Eekelen (juli 2014), What You Enter Is What You Sign: Input Integrity in an Online Banking Environment
Conferentie: Workshop on Socio-Technical Aspects in Security and Trust (STAST) 2014
URL: <http://ieeexplore.ieee.org/xpl/articleDetails.jsp?arnumber=6978928>

J.G.J. Rinkes, Lezing Levensverzekering, ACIS-symposium "Juridische aspecten van de levensverzekeringsovereenkomst", 7 februari 2014, Groote Industriële Club Amsterdam.

J.G.J. Rinkes, Lezing Nieuwe regels internetkoop, NTHR-symposium 2014, 11 april 2014, KNAW-gebouw Amsterdam.

J.G.J. Rinkes, Lezing Levensverzekering idem zorgverzekering, ACIS-symposium "Ontwikkelingen in het verzekeringsrecht", 7 november 2014 Amsterdam.

M.M. van Rossum, Actualiteiten Vermogensrecht, Deterink Advocaten en Notarissen, 2 juni 2014.

M.M. van Rossum, Rechtskarakter van een Garantie, Deterink Advocaten en Notarissen, 27 februari 2014.

M.M. van Rossum, Garantie en Conformiteit, Deterink Advocaten en Notarissen, 28 augustus 2014.

J.W. Sap, 'Europees Parlement', VU Connected, Lorentzkerk, Bussum, 8 april 2014

J.W. Sap, 'De Grondwet als app?', Debat met Carla M. Zoethout en Halim El-Madkouri, Universiteit van Amsterdam, Spui 25, Amsterdam, 20 mei 2014

J.W. Sap, 'Freedom of religion in Europe', Vrije Universiteit Amsterdam, 5 juni 2014

S.L.T. Schoenmaekers, Conference, chair, Equal Rights and Accessible Environments: The UN CRPD and EU Disability Law and Policy, 4 April 2014, Maastricht University, Maastricht (NL); Chair of the session 2 with the following speakers/topics: Camilla Parker, Mental Health and Human Rights Consultant, Partner (Just Equality) and PhD Student, Cardiff Law School, '*European Structural Funds and People with Disabilities: Achieving the Transition from Institutional Care to Community Living*'; Prof. Roberto Caranta, Professor of Administrative Law, University of Torino, '*EU Public Procurement and Disability*'

S. Veenstra, MKB en cybercrime: slachtofferschap van cybercrime onder het Nederlandse Midden- en Kleinbedrijf, jaarlijks congres van de Nederlandse Vereniging voor Criminologie, 12 juni 2014.

B. van der Velden, 'L'affaire Ducoudray-Jeannet: piraterie, diplomatie et justice aux Caraïbes, 1820-1825', Société d' Histoire du Droit et des Institutions des Pays Flamandes, Picards et Wallons, Journées Internationales d'Utrecht, 30 mei 2014.

B. van der Velden, 'Roman law on the sale of slaves on the island of Curacao, Long distance trade contracts and the choice of law, 1635-1713', Sihda, Napels, (en bijwonen congres 5 dagen), 17 september 2014.

M. Visser, Expert evidence in criminal legal procedures: Three approaches to ensuring the accuracy of expert evidence in criminal legal procedures, Presentatie van paper, landelijke PhD dag strafrecht, UvA op 6 juni 2014.

P. van Zwieten, 'De gesubrogeerde verzekeraar in het schadeverzekeringsrecht: enkele knelpunten', ACIS-symposium 'Ontwikkelingen in het verzekeringsrecht', 7 november 'Industieele Groote Club' te Amsterdam.

Key-note voordrachten (of 'invited lectures')

C.L.G.F.H. Albers, Verdediging VAR-preadvies tijdens VAR-jaarvergadering, Utrecht, 23 mei 2014.

I.L.A. Broekhuijse, Invited lectures aan de University of Johannesburg 28 september - 6 oktober te Johannesburg: "The challenges of the constitutional structures of the Kingdom of the Netherlands and South Africa: 'Quasi-federal' states?" Special note: Deze reis was ook door hun rechtenfaculteit betaald.

A.H. Lamers, 7 juni 2014 tot 14 juni 2014: Invited lectures aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Zeven voordrachten privaatrechtelijke thema's.

F.P.C.L. Tonnaer, Presentatie tijdens de *Dag van de Omgevingswet* (2 oktober 2014) 'Nu al eenvoudig beter omgaan met het omgevingsrecht' (relatie omgevingsvisie en omgevingsplan).

F.P.C.L. Tonnaer, Lezing Symposium Platform31 te Utrecht, 23 oktober 2014: 'Over de relatie tussen de gemeentelijke omgevingsvisie en het gemeentelijke omgevingsplan'.

B. van der Velden, Lezing: Arthur Cravan - „Maintenant als Programm“, Onderdeel van de lezingenreeks „Ästhetik des Performativen“, georganiseerd door Prof. Leni Hoffmann en Prof. Axel Heil, Staatliche Akademie der Bildenden Künste Karlsruhe, 24 juni 2014.

Populariserende voordrachten

J.W. Sap, 'Europese verkiezingen', Debat CDA, Bussum 7 mei 2014

J.W. Sap, 'Europa hoe bestaat het', Gemeentelijke bibliotheek Schiedam, 14 mei 2014

F. Tonnaer, Lezing t.b.v. het Directeurenoverleg Openbare Werken – Netwerk (Doon) op 25 september 2014 over de gevolgen van de Omgevingswet voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk op het terrein van de fysieke leefomgeving.

F. Tonnaer, Bijdrage aan expertmeeting op 6 november 2014 (Provincie Utrecht): 'Kansen en dilemma's voor de provincie onder de Omgevingswet'.

F. Tonnaer, Lezing t.b.v. het *Juristennetwerk Zuid-Limburg*: 'Het omgevingsplan en de omgevingsvisie onder de komende Omgevingswet', 20 november 2013.

F. Tonnaer, Workshop 'Rechtszekerheid versus flexibiliteit onder de nieuwe Omgevingswet', gemeente Oldenzaal, 8 december 2014.

B. van der Velden, 'Het Papiaments, een door het Handvest voor regionale enminderheidstalen beschermde taal?' Symposium Papiaments in Europa, Stichting Splika, Huis van Europa, Den Haag, 28 maart 2014.